

NEDERLANDS / LANDS TAAL

AMERIKAANS NEDERLANDS

Zonder het te weten spreken Amerikanen een aardig mondje Nederlands.

Heel wat Vlamingen weten dat New-York net 400 jaar geleden gesticht werd onder de naam Nieuw-Amsterdam, de hoofdplaats van de kolonie Nieuw-Nederland. Toen kwam het eerste Nederlandse schip van de Oost-Indische Compagnie onder leiding van de Engelsman Henry Hudson op Manhattan aangeland. De inspirator voor deze kolonie was de Zuid-Nederlander Willem Usselinckx. De Hudson heeft een tijdje de Mauritiusrivier geheten, naar de zoon en opvolger van de vermoorde Willem de Zwijger, die de Verenigde Provinciën bestuurde.

De Nederlanders introduceerden in Nieuw-Nederland hun taal en vestigden tegelijkertijd een eeuwenlange handelsrelatie. Zij konden dit jaar dan ook met veel luister en zwier meedoen aan het feest "Hudson 400" om 4 eeuwen Nederlands-Amerikaanse betrekkingen te gedenken. Nederland moest zijn gezag over zijn kolonie reeds na 55 jaar afstaan aan Engeland. Maar de aanvoer van Nederlands sprekende kolonisten bleef voortduren in de volgende eeuwen. Misschien verklaart dit waarom Amerikaans-Engels een behoorlijk aantal woorden bevat van Nederlandse herkomst.

In de titel van het recente boek "Yankees, cookies en dollars" geeft taalkundige Nicoline van der Sijs er al meteen 3 prijs:

- "Yankees" komt om te beginnen van Jan-Kees. De Nederlandse kolonisten van de 17^e, 18^e eeuw heetten inderdaad vooral Jan en Kees. Hun Britse concurrenten noemde hun daarom smalend Jan-Keesen of vertaald "Yankees".

- "Cookie" ontstond ook in die tijd. De Nederlanders namen uit hun oude vaderland de gewoonte mee om hun gasten een koekje te presenteren. Ook de draagbare bakoven waarin ze hun traktatie bereidden, wordt de "bake-oven" in het Amerikaans-Engels.

- "Dollar" kwam van de Nederlandse daalders, die vroeger "dalers" genoemd werden. De "o" is mogelijk het gevolg van de platte Amsterdamse uitspraak van de Nederlandse kolonisten die vooral kwamen uit het Westen van Nederland. Het verklaart ook "boss" uit "baas".

Al met al besluit Van der Sijs dat er een 246 leenwoorden zijn die nog altijd in het Amerikaans-Engels gebruikt worden. Vooral in voedingswaren als "brandy" (brandewijn), "coleslaw" (koolsla). Voor dieren als "sea brass" (zeebaars) en "spearing" (spiering). Van Vlaamse oorsprong is "duffel", internationaal bekend door "duffel coat", en verwijst naar de stof geweven in Duffel in de provincie Antwerpen.

De zus van "bullshit" is "poppy cock" (nu veel minder gebruikt) een verbastering van poppekak of poppestront gekend in de Nederlandse dialecten voor kouwe drukte. Amerikanen eten verder nog "hotchpotch" (hutsepot), schuren hun huizen met een "boonder" en spuwen in een "cuspidor" (de kwispedor uit grootvaders tijd).

Wie al deze Amerikaans-Nederlandse woorden wil kennen, zal veel plezier beleven aan het vermelde boek.

JAARGANG 19 -
NUMMER 9 -
OKTOBER 2009

maandelijkse uitgave
niet in juli

P 209916

verantwoordelijke
uitgever
Mieke Delanghe
Bisdomekaai 11
9000 Gent

telefoon :
09/225.16.00

e-post :
mieke.delanghe@vvb.org
nlandstaal@vvb.org

NIEUWE ACTIES IN DIT NUMMER

INTERNATIONAL POLO TOURNAMENT	2
ICI PARIS XL	2
CGKR - CAST ME	3
SPORTA	3
MAAR OOK NOG	4

ANT-WOORDEN EN DADEN

ELECTRABEL	5
ANTIGIFCENTRUM	5
ROUTESPORTER	6
HANS ANDERS	6

INTERNATIONAL POLO TOURNAMENT

Op 19 en 20 september 2009 vond in Antwerpen een internationale polowedstrijd plaats: het International Polo Tournament. Kent u het, polo, een vrij exclusieve sport waarbij mannen op paarden een bal in een doel proberen te krijgen. Niks op tegen natuurlijk, behalve dat de aankondiging van deze VIP's helemaal in het Engels werd opgesteld. In het Nederlandstalige tijdschrift Knack nota bene. Met steun van sponsors als Flamant (!), Gentleman (zonder manieren), VLM en anderen. Hoog tijd om te reageren tegen deze verwaande lui die menen dat het Nederlands een taal is van de boerens.

Wie hun webstek www.polomasters.be aanklikt, komt eerst op een Franstalige webstek terecht, waardoor duidelijk wordt uit welke anti-vlaamse kringen deze lieden komen. Zelfs op de Nederlandstalige webstek wordt nog een Franstalige plattegrond afgedrukt, van de "infrastructuur".

Reageer mee:

SCHRIJVEN \

Palmares Belgium Limited
Mechelsesteenweg 213
2018 ANTWERPEN

BELLEN \

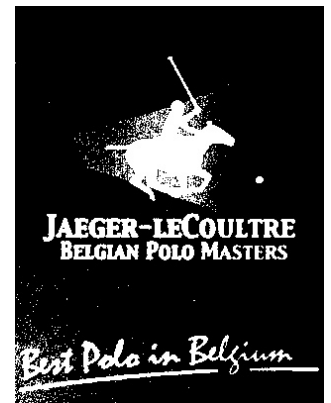
0495/64.40.90

WEBSTEK \

www.polomasters.be

STRALEN \

office@viapalmares.eu

ICI PARIS XL

Binnen in sommige weekbladen zitten af en toe reclameboekjes. Middenin Weekend Knack van 16 september 2009 zat een boekje voor de parfumerieketen Ici Paris XL. Een vrij belangrijke keten, met 109 winkels in België, bijvoorbeeld vier in Gent en vijf in Antwerpen.

In de folder staat reclame voor een aantal parfums en verzorgingsproducten, een aankondiging van een wedstrijd, een kortingsbon...

De producten die aan gunstprijzen worden aangetrokken, staan meestal met een foto en een reclameslagzin afgebeeld, en die slagzinnen zijn of in het Engels, of in het Frans.

"sienna miller for BOSS ORANGE the new fragrance", "ALIEN - Feel extraordinary - Thierry Mugler" "BE DELICIOUS the fragrance for women DKNY", "Everything you love about Eight Hour Cream plus daily hydration", "AZZARO CHROME - tant qu'il y aura des hommes", "Le premier parfum de Lolita Lempicka" enzovoorts.

Al zijn we de laatste jaren gewend geraakt aan anderstalige parfumreclame, wanneer er zo'n hoeveelheid bij elkaar zit, wordt het ons toch wat te veel. En in tegenstelling tot de parfummerken, die meestal geen centrale invoerder hebben en dus geen adres om aan te schrijven, heeft deze firma dat wel.

SCHRIJVEN \

Parfumerie ICI PARIS XL NV
Schaarbeeklei 499
1800 VILVOORDE

BELLEN \

02/643.66.50

WEBSTEK \

www.iciparisxl.be

STRALEN \

via webstek

CGKR - "CAST ME"

Het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding heeft een sensibilisatiecampagne gelanceerd onder deze Engelstalige benaming. En dit om de problematiek van discriminatie van allochtone jongeren op de arbeidsmarkt aan te kaarten.

De eerste fase werd gelanceerd in mei 2009 met het Engelstalige "Call to action". De tweede startte op 31 augustus en draait rond twee identieke cv's waarvan de eerste met een foto en naam van een jonge vrouw van Afrikaanse herkomst en de tweede met een bewerkte foto van haar met meer Europees uitzicht en een Vlaamse naam, Ann Willems. Deze twee cv's werden naar meer dan 100.000 werkgevers verzonden met de bedoeling dat zij nadenken over discriminatie in aanwerving.

Het Centrum zelf discrimineert echter in zijn eigen werking, zoals het weekblad Knack heeft ontdekt: drie vacatures voor stafmedewerkers werden zo geniepig mogelijk opgevuld via politieke benoemingen, zodat de wettelijke procedures omzeild werden.

Nog erger: het Centrum weigert taalevenwicht op zijn diensten toe te passen, alhoewel het personeel behoort tot de overheidsadministratie. De Vaste Commissie

voor Taaltoezicht heeft dit al jaren aangeklaagd zonder resultaat. Dus werk voor de Vlaamse partijen om dit onrecht ongedaan te maken. Wij zullen al deze onjuistheden aanklagen en protesteren tegen de Engelse benamingen.

SCHRIJVEN \

J. De Witte, directeur v/h
Centrum voor gelijkheid van kansen
en voor racismebestrijding
Koningsstraat 138
1000 BRUSSEL

BELLEN \

02/212.30.00

FAXEN \

02/212.30.30

WEBSTEK \

www.discriminatieophetwerk.be

STRALEN \

epost@cntr.be

SPORTA

Sporta vzw uit Tongerlo meldt op zijn webstek dat je *In the Spotlight* kan meedoen aan de *Schoolchallenge* voor scholen in Vlaanderen.

Niet te vergeten : *The Schoolchallenge powered by Sporta!* Je kan natuurlijk een *Schoolchallenge Day* bijwonen, waarbij je een *Urban Legend* kan aanhoren of de *Teaser* bekijken waarna je met een *Kick-off* en uiteraard een *Countdown* een *Vote* kan uitbrengen voor je *Fitclass* !

O ja, misschien kan je ook nog *To walk again on Wheels Limburg* bijwonen in de *Snowvalley Peer* !

Heb je genoeg van al dat Engels , reageer :

SCHRIJVEN \

Sporta vzw
Geneinde 2
2260 TONGERLO

BELLEN \

014/53.95.97(Schoolchallenge)
014/54.10.48 (algemeen nr)

FAXEN \

014/54.12.48

WEBSTEK \

www.sporta.be
www.schoolchallenge.be

STRALEN \

schoolchallenge@sporta.be

sporta
federatie vzw

MAAR OOK NOG

We ontvingen een uitnodiging voor het herfstprogramma van het Brussels kamermuziekensemble Het Collectief. Dit muziekensemble wordt financieel gesteund door Dexia, de Vlaamse Regering en ook door de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De uitnodiging is tweetalig, Nederlands en Frans. Nochtans lezen we op de webstek van de VGC dat financieel gesteunde projecten in het Nederlands moeten zijn!

SCHRIJVEN ↘

Het Collectief
Vifquinststraat 61
1030 SCHAARBEEK
of
Het Collectief
Begijnestraat 130
9100 SINT-NIKLAAS

WEBSTEK ↘

www.hetcollectief.be

STRALEN ↘

gerrit@hetcollectief.be (zakelijk leider)

het collectief
ensemble voor actuele muziek

GRENSARBEIDERS

In de regio Menen – Ieper hebben vroeger tienduizenden mensen als grensarbeider in Frankrijk gewerkt, vaak decennia lang. Nu zijn deze mensen in pensioen en ontvangen ze hun pensioengeld van een Franse pensioenkas. Elk jaar moeten deze mensen een formulier laten invullen door het gemeentebestuur om te bewijzen dat ze nog in leven zijn. Op de keerzijde van dit formulier wordt kort megedeeld waarover het feitelijk gaat, in Deutsch, English, Espanol, Italiano en Portugues, maar niet in het Nederlands. Nochtans waren heel wat van die grensarbeiders Vlamingen en willen zij ook graag in hun eigen taal aangesproken worden.

De Fransen beschouwen België allicht als een overwegend Franssprekend land, of als een volledig tweetalig land.

We zouden dus naar de Franse pensioenkas moeten schrijven om hen te wijzen op de taalregeling in ons land en om hen te vragen in het vervolg ook een Nederlandse tekst bij te voegen. Het is misschien het beste om in het Frans te schrijven, maar wie dit niet ziet zitten kan het ook in het Nederlands proberen.

SCHRIJVEN ↘

Assurance Retraite, Nord Picardie
Cram Nord Picardie
11, Allée Vauban
59.662 Villeneuve D'Ascq Cedex
FRANKRIJK

BOOMERANG

Een lid van de Vlaamse Volksbeweging liet weten aan het secretariaat dat hij had geprotesteerd tegen het taalgebruik van gratis postkaartjes. Je vindt die kaarten in rekken in winkels zoals Fnac en in restaurants. Aan de Vlaamse kust vond hij veel Franstalige kaarten. Maar ook in Vlaams-Brabant, met name aan de ingang van de A.S.Adventurewinkel in Nossegem, waren 7 op de 8 kaarten in het Frans.

Hij stuurde dus een protestbrief en kreeg het volgende antwoord, dat hem nog wat bozer maakte :

Beste –

In antwoord op jouw vragen.

Eerst en vooral kan je aan de kust zowel frans als nederlandstalige kaarten vinden omdat er uiteraard niet enkel nederlandstalige toeristen naartoe gaan, logisch...

En wat betreft AS Adventure, heel wat mensen uit het Brusselse gaan hiernaartoe omdat het zo centraal gelegen is, ook in de nabijheid van andere winkels enz. Het hangt af van de campagnes, wat de taal betreft, de ene week zal je meer nederlandstalige campagnes vinden, de andere weer meer franstalige...En Vlaams-Brabant wordt zeker wat betreft zulke grote zaken, ook wel bij Brussel gerekend.

Vriendelijke groeten, Tamara

Deze gratis kaarten zijn een oorspronkelijk Nederlands initiatief, van de firma Boomerang uit Amsterdam, maar in België worden ze verdeeld door Indoor Media uit Neder-Over-Heembeek.

SCHRIJVEN \

Indoor Media Company
Gemenebeemdenstraat 104-106
1120 NEDER-OVER-HEEMBEEK

BELLEN \

02/556.44.90

WEBSTEK \

www.indoor-media.be

SCHRIJVEN \

Boomerang
Postbus 37398
1030 AJ AMSTERDAM

WEBSTEK \

www.boomerang.nl

MOZER

Een ander VVB-lid zag een verhuishwagen van de firma Mozer, en verbaasde zich over de wijze waarop de verschillende vestigingen, namelijk in Antwerpen, Brussel en Luik, op de vrachtwagen stonden vermeld :

“Antwerp” (in het Engels), “Bruxelles” (enkel in het Frans), “Liège” (correct, enkel in het Frans).

SCHRIJVEN \

Mozer
Boomsesteenweg
2610 ANTWERPEN

BELLEN \

03/440.51.51

FAXEN \

03/440.49.49

STRALEN \

antwerp@mozer.be

SCHRIJVEN \

Mozer
Gebouw 742
1931 BRUCARGO

BELLEN \

02/752.51.51

FAXEN \

02/751.52.13

STRALEN \

brussels@mozer.be

ANT-WOORDEN EN DADEN

ELECTRABEL

In september schreven we dat Electrabel via Taxipost spaarlampen verdeelt en daarvoor Engelstalige e-postberichten rondstuurt. We kregen deze verontschuldiging :

Beste klant,

Door een technische fout werden inderdaad een aantal brieven met de foutieve taalcode genoteerd. Wij begrijpen uw ongenoegen hieromtrent.

Wij stuurden dit voor u door naar onze bevoegde dienst.

Wij doen er alles aan om onze service hierbij te verbeteren en dit in de toekomst te vermijden.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

*Met beleefde groeten
Luc Goossens
Salesmanager*

ANTIGIFCENTRUM

Ook in september klaagden we over de Engelstalige vermelding van het Antigifcentrum op de telefoongids. Het antwoord :

Geachte heer,

We hebben uw mail met aandacht gelezen en danken u hiervoor.

Er is een zeker misverstand gerezen bij het interpreteren van de contact-coördinaten van het Centrum. www.poissoncentre is geen franse benaming maar wel engels.

De franse benaming is www.centreantipoisons.be en in het nederlands www.antigifcentrum.be . Bij het intoetsen van beide benamingen komt men terecht bij de site van het Centrum.

Ter informatie, de engelse benaming vindt zijn oorsprong bij het lidmaatschap bij de EAPCCT (European Association of Poisons Centres and Clinical Toxicologist).

Vriendelijke groeten,

*L.Dierckx
Administratief Directeur*

HANS ANDERS

In Ronse kregen mensen, waaronder de voorzitter van de plaatselijke Davidsfondsafdeling, een ééntalig Franse folder in hun bus van de optiekketen Hans Anders. Het ging over een promotie-actie naar aanleiding van hun 3 jaar aanwezig zijn in Wallonië. In de lijst met adressen van de Waalse winkels stond doodleuk ook "Renaix" vermeld.

De Davidsfondsvoorzitter stuurde onmiddellijk een protest per e-post, en kreeg het volgende antwoord.

*Beste heer ,
Onze excuses voor de foute communicatie.
We hebben Ronse toegevoegd aan een actie in Wallonië maar vergeten om een 2 talige folder te maken.
Normaal gezien communiceren we elke promotie in 2 talen via folder en via winkel communicatie.
We zullen er in de toekomst op letten dat dit niet*

meer zal gebeuren.

*Met vriendelijke groet,
Mariska van der Arend*

*Hans Anders opticiens België
Kempische Steenweg 578
3500 HASSELT*

ROUTESPORTER (BLOSO)

Eén van de sturgroepleden protesteerde bij Bloso tegen een Engelstalige reclame voor Aquarius in hun tijdschrift Routesporter. Na lange tijd kreeg hij een antwoord.

onderwerp: FW: Routesporter

Wij appreciëren uw terechte opmerking en zullen hier in de toekomst op aandringen.

Met vriendelijke groeten

*Tom Willems
inspecteur Bloso - Limburg*

UITSMIJTER

MAMA APPELSAP

Je kent het wel. Je luistert radio of CD, en ineens hoor je een stukje Nederlandse tekst in een nummer dat toch echt in een andere taal gezongen wordt.

"Misheard Lyrics" (verborgen of verkeerd gehoorde teksten) noemt men dat, of zoals DJ Timur van de Nederlandse jongerenomroep BNN er van heeft gemaakt: "Mama Appelsap" (naar het nummer van Michael Jackson "Wanna Be Started").

Onder die titel heeft Timur dus een rubriek in zijn programma, en iedereen die zoiets meent te hebben gevonden kan dat laten weten.

Zo hoorde iemand in de Lambada van Kaoma "waar is toch dat zebrahondje voor ?", terwijl er eigenlijk in het Spaans gezongen wordt "vai estar pra sempre

aonde for"

Als je dan eens naar het liedje luistert, hoor je het natuurlijk zelf ook.

"Down under" van Men at Work begint met de zin "Traveling in a fried-out combie", maar je kan het ook horen als "Ik zat alleen in een vuile kameel".

Om in de Franse tekst van "Casser la Voix" van Patrick Bruel in plaats van "Se faire prendre pour un con Par des gens qu'on déteste" de Nederlandse tekst "Ze verkoopt boerenkool, pak de shampoo erbij" te horen, moet je wat meer moeite doen. Of misschien nogal slecht Frans kennen.

Als je "mama appelsap" intikt op Google, vind je wel een webstek waarop je deze en een aantal andere voorbeelden kunt beluisteren.

